

**ACADÉMIE DES LANGUES WALLISIENNE ET FUTUNIENNE
FONO MALU'I O TE LEA FAKA'UVEA MO LE MĀSAU FAKAFUTUNA**

Fafine, tagata ;

Ko te mafola o te papiomavilusi ki te hōloga tagatá, 'e putuputu mo vave 'aupito, tāfīto lolotoga 'ia fe'ilo'i'aki fakasino a te tagata mo te fafiné. 'E lau pē ki te 80 ki te teau o tehaha'i kua natou pikisia i te 'ū vilusi 'aenī. 'I ni 'ihi lakaga e mole hona faka'iloga ki tu'a, kā 'e tupu mai ai te 'ū kafo faka'ilo o te kōsea, pea/pe'e te 'ū kōsea o te hū'aga ki te falegafānaú, pe ko ni 'ihi atu kōsea o hagē ko 'aē o te moga. Ko te fo'i huki tau'i fakatomu'a o te HPV, 'e lau tona lelei ki te 90 ki te teau. Koia 'e fakatokaga ai te tamaliki fafine mo tagatá, mai te ta'u 11 ki te 14, ke natou faka'aoga ia.

Koia, i te faiga aipē ke lelei age te puipui o te tamaliki fafine mo tagatá, pea mo te fia muli'i o te fakatu'utu'u a te Pelesitā o te Lepūpiliká i te 'aho 28 o fēpualio 2023, 'e fakahoko anai i te 'ū faleakó fuli te huki tau'i fakatomu'a o te HPV, o kamata atu i te hū ako 2023-2024, e te minisitelio o te mālōlō fakasinó pea mo 'aē o te puipui fakatomu'á, fakatahi mo te minisitelio o te akó pea mo te kau tūpulagá.

Koia 'e fakaafe'i anai te 'ū fānau fuli o te 'ū kalasi 5 ke huki ki te HPV.

Ko te kātoa o te puipuí, 'e tuha mo fo'i huki e 2. Ko fo'i huki 'aia e luá, 'e fakavaha anai i ni māhina 'e ono lolotoga te ta'u ako i te kalasi nimá.

Ko te fo'i huki 'aia e foaki noa anai, pea 'e fakahoko anai ia 'e ni 'ihi mai te 'ū fale fai huki ne'e teuteu'i ki ai mo natou ma'u me'a fuli 'e 'aoga ki te huki o te 'ū fānau 'aia.

'E 'aoga anai ki ai te 'io pe ko te kailoa a te 'ū mātu'á. I te 'aho hukí, 'e ma'ua ki te 'ū fānau 'aē ne'e 'io a natou mātu'á, ke omai mo 'anatonu kaupepa mahakí pe'e hukí.

Ke fa'ifa'italiha takotou kumi manatu ki takotou tōketā, pē ki te site neti o te fale fakapule'aga o te kōsea « e-cancer.fr » pe'e ko 'aē o te mālōlō fakasino o Falaní « vaccination-info-service.fr ».

'E toe feala anai ke fakatu'utu'u ni felāve'i talalogo i te hū ako o sepetepelí, kiā nātou ko te 'ū mātu'a pe'e ko te 'ū fānau o te kalasi nimá. Ko te kau gāue o te mālōlō fakasino o te ako fakapule'agá ('āfilimiē mo tōketā) 'e feala anai ke natou tali atu ki 'akotou fehu'i.

Kua mahino atu i henī, ki si'i koe nā fafine, pe'e ko koe nā tagata, 'ia fakapoipoi fuli 'e fia foaki atu mo he loto faka'apa'apa mo fia fetokoni'aki mo'oni.